

Ongewenschte herhaling.

Men schrijft aan de „Rott“: In een vacante Gereformeerde Kerk werden de hoorders de laatste vier Zondagen onthaald op driemaal dezelfde stof ter overdenking, namelijk: de Jacobeladder. (Gen. 28.) De kerkeraad is nu voornemens een lijstje aan te leggen en hij te houden van de onderwerpen, die de laatste weken behandeld worden, ter voorkoming van ongewenschte herhaling, om dat den sprekers tijdig te voren ter hand te stellen.

Aan bovenstaand bericht kan de „Rott“ toevoegen, dat wel „sterker“ gevallen behoeft zijn. Zoo deelde men van goed ingelichte zijde mede, dat in een vacante Gemeente in een kort tijdsbestek elf predikers optraden, van wie er tien preken over: „Wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstige.“ (Hebr. 13:14.)

Ik geloof, dat de oplossing betrekkelijk eenvoudig is. Laat de predikanten met ons den Bijbel gaan lezen. Laat hen dien voor de gemeente uitleggen. Die uitlegging behoeft niet steeds den vorm te dragen van een rede, naar alle eischen der homiletiek opgebouwd. En de gemeente heeft het zoo noodig. Wij weten weinig van den Bijbel. De verhalen zitten er nog zoo wat in, maar overigens valt het niet mede. Wij kennen de klanken wel, maar verstaan zoo weinig wat wij lezen. En eerlijk gezegd, maakt de prediking ons niet veel wijzer. Op de laatste vergadering van de Vereeniging van Predikanten der Geref. Kerken, werd dit door Dr. de Moor aldus erkend:

„Veel critiek op de prediking komt daaruit voort, dat we te weinig de gansche Schrift brengen, te veel circuleren in een bepaald kring van teksten. Legden we voor onszelf meer den geheelen Bijbel uit, dan zou onze prediking rijker zijn.“

Wanneer dit meer hoofdgedachte wordt: van den prediker wordt niet in de eerste plaats stichting, ontroering, bezieling, maar uitlegging verwacht, dan kan ook het meer bescheiden talent tot zijn recht komen. Doch die uitlegging zij praktisch. Men bringe niet meer dan noodig Westersche menschen over in een Oostersche wereld en plaatse zooveel mogelijk de Oostersche mannen en vrouwen in ons midden. Steeds blijke „Elija was een mensch van gelijke beweging als wij“. Wat ik hiermede bedoel wil ik illustreren met een aanhaling uit een artikel van Dr. C. E. Hooykaas over het werk van Prof. Dr. J. J. Hartman over Plutarchus. Deze stelt dien wijsgeer als levend voor ons. De statige klassici hebben zich daarover groen en geel gegergd. Maar Dr. Hooykaas zegt:

„Och, of wij op het gymnasium onze auteurs zoo hadden mogen leeren lezen! Ik had er voor over Virgilius levenslang op pantoffels voor mij te zien — al heeft de geheele oudheid geen pantoffels gekend — mits hij maar leven gekregen had.“

Naast die „uitlegging“ zou ik dan plaats willen laten voor een korte toespraak van den predikant. Eene herleving van de oude „toepassing“, maar dan in anderen geest. Een woord uit het leven en voor het hart. Niet iedere predikant kan een rede van een uur of langer houden, maar wat een goede toespraak van een kwartier geweest zou zijn, is menigmaal op de pijnbank der homiletiek tot een lange preek uitgerekt. Misschien zouden leeraar en gemeente bij eene reformatie der prediking in dezen geest gebaat zijn.

In een volgend artikel iets over de andere elementen van den eeredienst.

N. B.

Noot van de Redactie.

Waar N. B. in zijn artikelen uitnodigde over het onderwerp, dat hij behandelt, van gedachten te wisselen, kan gemeld, dat na beëindiging van zijn artikelenreeks weer andere geluiden daarover zullen worden gehoord. In verband hiermee wordt verzocht ons geen ingezonden stukken naar aanleiding van zijn artikelen te sturen. Om deze reden zullen ook de „Stemmen“, welke wij reeds ontvingen, niet worden geplaatst.

UIT DE SCHRIFT.

Gegeven woorden.

De woorden, die Gij mij gegeven hebt, heb ik hun gegeven. Joh. 17:8b.

Het christendom is de religie van het Woord. In den beginne was het Woord.

Ge kent de machteloze pogingen, die doctor Faust in Goethe's diepzinnig gedicht aanwendt, om er iets anders voor in de plaats te zetten, b.v. in den beginne was de daad. Maar hoe hij het ook wendt of keert, altijd weer blijkt, dat de Heilige Schrift het beter weet.

Zeker, achter alle Woord Gods ligt als diepste grond Zijn raad, Zijne gedachten, Zijn wil. Maar voor ons, als schepselen, heeft dit alles eerst beteekenis als we het door het Woord weten, want daarin openbaart de Heere zich. En omdat de rijke volheid der goddelijke denkwijze zich volkomen in den Zoon manifesteert, daarom mag Deze heeten de Logos, het Woord. Toen nu dat Woord vleesch werd, heeft het onder ons gewoond.

Maar niet als een zwiggende is de Christus door ons menschelek leven gegaan, maar als een sprekende. Juist omdat Hij het eeuwige Woord was, heeft Hij als profeet de woorden Gods verkondigd, en ons den raad en wil van God aangaande onze

verlossing volkomen geopenbaard. Niemand heeft ooit God gezien, de eeniggeboren Zoon, die in den schoot des Vaders is, die heeft Hem ons verklaard.

De verklaring nu is niet geschied door een mystieke mededeeling van het leven uit God, noch door Zijn verschijning als zoodanig, maar door getuigenis, door spreken van de woorden Gods.

Dat noemt onze tekst zoo schoon een geven van die woorden.

De woorden, die Gij mij gegeven hebt — zoo verklaart de Heiland in Zijn laatste gebed tot den Vader: de woorden, die Gij mij gegeven hebt, heb ik hun gegeven.

Tegenwoordig zijn er vele christenen, die zeggen het beter te weten. Christus is niet gekomen — zoo beweren zij — om ons allerlei dingen te vertellen, waarheden in te prenten, gedachten bij te brengen, woorden te zeggen. Zoo klein moet ge van Zijn werk niet denken. Neen, Hij is gekomen om Zich zelf mee te deelen. Woorden en leerstelsels waren er al genoeg. We moesten den Zoon hebben. Hemzelf, God in Hem. Niet een leer, of een stelsel van „waarheden“ of wat dogmatische formules, die men zou moeten nannemen om zalig te kunnen worden.

Christus kwam geen nieuwe woorden brengen bij de oude, die er al waren en die toch nooit verlossen konden. Integendeel — waar Hij zichzelf en Zijne liefde kwam mededeelen, daar toonde Hij te verstaan de onmacht van het woord en de kracht van het leven.

En nu is zalig worden niet een onthouden en van buiten leeren wat Hij al zoo gezegd heeft, maar een blijven in Hem. Openbaring is niet mededeeling van leer, maar van leven, leven uit God.

In deze voorstelling ligt als waarheidskern, dat levensgeheim met Christus door het geloof absoluut noodzakelijk is. We moeten eerst Christus ingelijfd zijn om Zijne weldaden (dus ook Zijn woorden) te kunnen aannemen. Waar geen akker is, kan ook geen zaad rijpen. En geen mensch kan iets aannemen tenzij het hem uit den hemel gegeven zij, ook geen gegeven woorden Gods.

De vraag is echter: is dit al het werk van Christus? Is die mededeeling van leven door den H. Geest heel de verlossing? Zegt Johannes de Dooper niet aangaande Hem: „deze getuigt hetgeen hij gezien en gehoord heeft“. En geldt ook voor den Zaligmaker niet de groote wet: dien God gezonden heeft, die spreekt de woorden Gods. Dit is dus wel degelijk mededeeling van waarheid.

Daaraan was voor ons menschen dan ook alles gelegen: te weten de woorden Gods. Wij konden die niet uitdenken, noch ontdekken. Wij konden niet opklimmen in den hemel om ze van daar te halen. Wij konden ze niet lezen in de ervaring van ons hart, noch ontcijferen uit de geheimen van ons religieus bewustzijn. Een mensch kon ze niet uitzeggen.

Neen, die woorden kunnen we alleen als Gods-geschenk ontvangen.

Het zijn gegeven woorden.

Zelfs zoo, dat ze eerst door den Vader aan den Middelaar Christus zijn gegeven. Dien rijken schat van eeuwige verlossingsgedachten heeft de Vader aan den Christus geschonken, opdat Deze ze als Zijn eigen bezit mee zou nemen naar de arme, zondige wereld. De zaligheidswaardes Gods kon Hij ontvangen, daar Hij vleesch werd om ze te vervullen.

Die woorden spreken van den heiligen eisch des Heeren, van wel en gerechtigheid, van afval en schuld, maar ook van de barmhartigheid en genade des Vaders, van verlossing en zoen, van vrede en zaligheid in Christus. Want dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen den eenigen en waarachtigen God en Jezus Christus, dien Gij gezonden hebt.

Die woorden waren Christus' grootste schat.

Wat heeft Hij er mee gedaan? Ze waren Hem gegeven. Maar Hij heeft ze niet voor zich alleen behouden. Hij heeft ze gegeven aan de Zijnen. Dat betuigt Hij, nu Hij het kruis tegengaat, in Zijn gebed tot den Vader. En die betuiging is Zijn Middelaarsroem.

Niet alle tegelijk heeft Hij die woorden Zijn jongeren gegeven. Dat zouden ze niet hebben kunnen dragen. Langzaam aan zijn die woorden Gods ingedragen in hun bewustzijn. Maar Christus heeft er toch niets van achtergehouden. Al die gegeven woorden heeft Hij doorgegeven, uitgegeven, meegegeven. Trouwens, dat hebben op hun beurt de jongeren naar Zijn voorbeeld ook gedaan. Daarom kunnen ze zeggen: Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze oogen, hetgeen wij aanschouwd hebben en onze handen getast hebben van het woord des levens, hetgeen wij dan gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u, opdat ook gij met ons gemeenschap zoudt hebben, en deze onze gemeenschap ook zij met den Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus.

Juist die gegeven woorden zijn onze grootste schatten.

Welk een vastheid bieden zij als we geloovig bouwen op Gods beloften, en op de waarheid van het evangelie.

Nu weten wij, dat we geen kunstig-verdichte fa-

belen zijn nagevolgd. Wat de H. Schrift ons zegt, zijn woorden, die van God komen. Aan Christus eerst gegeven, die ze ten volle doorzien en alle begrepen heeft, die ze ook zuiver en rein heeft bewaard, en ze zoo gegeven heeft aan Zijne gemeente. Onbezield, gaaf en goed.

Zalige gedachte: die woorden komen rechtstreeks van den Vader. Niet één is er geschonden. Niet één is er verloren geraakt. Zij bevatten ook alles wat we tot onze zaligheid behoeven.

Wij dwalen dus niet als wij biddend de Schriften openen.

Die gegeven woorden zijn de tresoren der gemeente.

Daarom: Wij ook mogen van verre den Heiland danken: wij loven U, Vader aller genade, dat Gij Uwe woorden door Uwen Zoon ons hebt gegeven en wij het weten mogen, dat het Uwe woorden zijn. Gij hebt ze ons geschonken, opdat wij het eeuwige leven zouden hebben.

F. C. M.

KERKELIJK LEVEN.

De loochening der Gemeene Gratie.

I.

Onder dezen titel verscheen er bij de uitgeverij firma Eerdmans-Sevensma Co. te Grand Rapids een brochure van de hand van den predikant J. H. van Baalen.

Van bevriende zijde in Amerika drong men er bij ons op aan ons oordeel over dit boekje in ons blad te geven.

Totnogtoe meenden we dergelijke verzoeken steeds te moeten wijzen van de hand, uit hoofde van onze onbekendheid met de geestelijke constellatie aan de overzijde van den Oceaan en omdat ons de gelegenheid ontbrak hier en daar een persoonlijk onderzoek in te stellen.

Ditmaal echter gelooven we van onze tot heden gevolgde gedragslijn te kunnen afwijken.

En dat niet alleen om onze vrienden in Amerika niet gedurig teleur te stellen, maar ook omdat we meenen, dat het ook voor onze lezers zijn nut kan hebben met deze kwestie kennis te maken. Wellicht wordt daardoor hun inzicht in de leer van de algemeene genade verdiept en rijst er dankbaarheid op, dat zulk een geschied onze kerken niet verdeelt, maar dat wij hierin door Gods genade homogeen mogen zijn.

Het ligt niet in onze bedoeling een bepaald oordeel over het bovengenoemde boekje uit te spreken.

Het is ons niet te doen om den een in het gelijk, den ander in het ongelijk te stellen.

Personen blijven voor ons zooveel mogelijk buiten het geding.

't Gaat om de kwestie zelf.

Daarom moeten we nog een uitdrukkelijk voorbehoud maken.

Deze kwestie is historisch gekoppeld aan de zaak van Dr. Janssen, die door de jongste Generale Synode der Christelijke Gereformeerde Kerk in Amerika uit zijn hoogleeraarsambt is ontslagen om zijn afwijkende gevoelen betreffende de Schrift-inspiratie.

Welnu, laten wij hier deze koppeling mogen verbreken.

Wij beschouwen het geschied over de gemeene gratie geheel op zichzelf.

Vooraf zetten wij dan den stand der kwestie aan de hand van Dr. Van Baalen's brochure uiteen.

Want deze lof mag den auteur niet worden onthouden, dat hij alles heeft gedaan om het gevoelen van zijn tegenpartij objectief weer te geven.

Reeds jaren hebben wij dit geschied met belangstelling gevolgd en wij gelooven, dat Dr. Van Baalen op de opinie van de Broeders, die hij gaat bestrijden, geen geweld heeft gepleegd.

Aan het boekje gaat een opdracht vooraf van den volgenden inhoud: „Aan professor Geerhardus Vos Ph. D., D. D., die bij mijn vertrek uit Princeton mij „De Gemeene Gratie“ van Dr. A. Kuyper schonk ten gebruik bij de prediking, draag ik de volgende bladzijden op, in dankbare erkenning voor 's hoogleeraars edelen invloed in onderwijs en omgang“.

Dit verraadt reeds het standpunt, dat de schrijver inneemt.

Aan zijn teekening van de mentaliteit in Amerikaanse Gereformeerde kringen: „Hier in Amerika zijn onze Hollandsche kringen nog veelal doornuurd van het anabaptisme. En van onze „leiders“ zijn er, die er het hardst aan meedoen Gods Algemeene Genade te verachten. In dat opzicht zijn wij hier waarlijk een halve eeuw ten achter. De stroom van het op machtige wijs ontwaakt gezond Gereformeerd leven heeft ons nog weinig van onze doopersche vlekken gewasschen“, doen wij vanzelf het zwijgen toe. Daarover durven we niet meespreken.

Als we een vraag mochten stellen zou het deze zijn: is hier niet wat te veel met schaduw gewerkt?

Hierin vallen wij hem echter van harte bij: „En dan aarzelen we geen oogenblik met uit te spreken, dat we dan liever een christendom zien, dat een weinig Puriteinsch getint is, dan een „loose christendom“, dat den ernst des levens voorbij-

ziet en „ge- worden“.

Volgens in twee I. strijd tuss- het gewich- en Supra, die zich be- en die van twee punt- tijdenis lag lang in he- met leerar- in onze Br- leden“.

De pr- gevoelen- „Niet m- staat op l- Dat vel- overgingen- kwestie.

„Neen, a- alles nive- zuigkracht- den zegen- alle kracht- leven zullen- klein in us- gewaakt te- „Doch w-

in den kwa- houden doe- aloude Dos- omhelzen, gekeerd is- dat God - de wereld- dat allere- dankbaar - ons opkom- kunnen be-

Zij het o- kelend Cal- noten, het-

„Lange E- door het l-

Zijn schep- tionalen v-

bloedarmo- „Want A-

tezamen in- bewerend-

in het An-

Dit dan

— De krisi-

De Neder-

te Zwolle

Daar hac-

Het liden-

Een aant-

Over het

noten gekr-

Kortom,

De Protes-

af het bol-

De moder-

gebleven, h-

bestaan te-

In den I-

ginsel zich-

Daarom -

heden de -

En hoev-

„De Hervor-

tenstaand-

„Weekblad-

Waardoor-

Door ma-

Van de l-

een verho-

dat die ne-

kwartjes. E-

In den P-

op hun bes-

En toch -

„religieuze-

Vergelijkt-

zijde wordt-

werpt dit ec-

Het mode-

niet.

Kan het

Golgotha wa-

noopt?

Nog iets

Twee stre-

tegen eikan-

De Protes-

tisch.

Dat karak-

Maar het

kraten tot

kratie te de

de uiterste

Er valt o-

liefhebber in

De afdee-